

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžo/281/2015
Identifikačné číslo spisu:	7015200823
Dátum vydania rozhodnutia:	23.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7015200823.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov : 1/ La Panthera, s.r.o., Hviezdoslavova 168/168, Ladce, IČO: 45 941 998, 2/ DH Solar s.r.o., Výhonská 13, Bratislava, IČO: 44 283 962, 3/ D - Power, s.r.o., Povrazová 84, Košice - Myslava, IČO: 46 696 474, 4/ SLOVRES a.s., Rastislavova 100, Košice, IČO: 36 022 101, zastúpených JUDr. Rastislavom Hanulákom, advokátom, so sídlom AK Kollárovo námestie 20, Bratislava, IČO: 47 257 211, proti odporcovi: Východoslovenská distribučná, a.s., Mlynská 31, Košice, IČO: 36 599 361, v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, o odvolaní navrhovateľov proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/87/2015-112 zo dňa 07. októbra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/87/2015-112 zo dňa 07. októbra 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením krajský súd konanie o návrhu navrhovateľov zastavil podľa § 250v ods. 8 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) v spojení s § 103 O.s.p. a § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. z dôvodu nedostatku pasívnej procesnej legitímácie na strane odporcu. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže konanie bolo zastavené.

Krajský súd uznesenie v odôvodnení uviedol, že odporca je obchodnou spoločnosťou zapísanou v obchodnom registri, je podnikateľským subjektom podľa § 56 ods. 1 v nadväznosti na § 154 a nasl. Obchodného zákonníka, teda nie je orgánom verejnej správy, a preto sa nestotožnil s právnym názorom navrhovateľov, že postavenie odporcu v systéme podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie pri plnení distribučných povinností vyplývajúcich zo zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých

zákonov (ďalej len „zákon č. 309/2009 Z. z.“) má charakter verejnoprávneho mechanizmu zavedeného štátom za účelom podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov s cieľom splnenia záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z noriem Európskej únie. Výslovil, že právny vzťah odporcu k poberateľom podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie podľa zákona č. 309/2009 Z. z. má obchodnoprávny charakter bez ohľadu na funkciu jeho predmetu činnosti vo vzťahu k citovanému zákonu.

Proti tomuto uzneseniu podali navrhovatelia odvolanie, ktoré odôvodnili tým, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 250 ods.2 písm. f/ O.s.p.), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 250 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom) navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietali, že súd prvého stupňa svoj záver o tom, že odporca nie je orgánom verejnej správy, nakoľko je podnikateľský subjektom, bližšie neodôvodnil, napriek tomu, že navrhovatelia v návrhu podrobne vyargumentovali skutočnosť, že na odporcu je nutné hľadiť ako na orgán verejnej správy, hoci bol založený ako obchodná spoločnosť (časť IV-A). Záver súdu prvého stupňa pôsobí podľa navrhovateľov ako arbitráry, v dôsledku čoho sa im mohla odňať možnosť konať pred súdom. Uviedli, že už v návrhu poukázali na ustálenú judikaturu slovenských aj českých súdov, ktoré spôsobilosť inej fyzickej a právnickej osoby byť v postavení orgánu verejnej správy skúmajú z hľadiska toho, či 1. Je dotknutej právnickej osobe zákonom zverené rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, a 2. či sa tak deje v rámci verejnej správy, avšak tieto podmienky súd prvého stupňa vôbec neskúmal. Navrhovatelia uviedli, že ak by existovala dôvodná pochybnosť o povahe systému podpory, mohol súd prvého stupňa využiť možnosť obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie s požiadavkou na výklad komunitárneho práva. Mali za to, že v danom prípade rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo závislé od stanovenia hraníc aplikovateľnosti resp. výkladu komunitárneho práva, pretože vyriešenie tejto otázky je spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie vo veci samej, pričom touto otázkou je primárne posúdenie výkladu práva Európskej únie (smernice 2009/28/ES o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie), či je toto možné vykladať tak, že fungovanie elektroenergetických podnikateľských subjektov na trhu s elektrickou energiou je potrebné považovať za poskytovanie služby vo verejnom záujme, a to minimálne v jej časti, týkajúcej sa administrácie systému podpory obnoviteľných zdrojov energie zo strany prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu považoval vyslovený názor krajského súdu za správny a nestotožnil sa s tvrdeniami a argumentáciou navrhovateľov, na základe čoho navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní navrhovateľov (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 250v ods. 8 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p., § 250v ods. 8 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľov je dôvodné.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. upravuje obsahové náležitosti súdneho rozhodnutia. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane

jednej a právnymi závermi na strane druhej. Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia je procesným právom účastníka, pretože len dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia dáva účastníkovi možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti tomuto rozhodnutiu, voči ktorému chce využiť možnosť podať opravný prostriedok.

Aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, i keď nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k jeho rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu, nestačí len odkaz na určité časti zákonov.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok poskytuje.

Zo spisu vyplýva, že navrhovatelia sa návrhom zo dňa 07.07.2015, doručeným Krajskému súdu v Košiciach dňa 10.07.2015, domáhali ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v O.s.p. Žiadali, aby súd zakázal odporcovi : I. pokračovať v porušovaní práva navrhovateľov na odber elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie za každý kalendárny mesiac roka 2015 za cenu elektriny na straty vo výške 44,015 EUR/MWh bez DPH a II. pokračovať v porušovaní práva navrhovateľov na doplatok v rozsahu skutočného množstva elektriny vyrobenej za každý kalendárny mesiac roka 2015, z obnoviteľných zdrojov energie, zníženej o technologickú vlastnú spotrebu elektriny a III. uložil odporcovi povinnosť uhradiť každému navrhovateľovi sumu zodpovedajúcu rozdielu medzi cenou elektriny na straty vo výške 44,015 EUR/MWh bez DPH a skutočne uhradenou cenou za elektrinu vyrobenú každým navrhovateľom z obnoviteľných zdrojov energie a dodanú odporcovi v kalendárnych mesiacoch v roku 2015 predchádzajúcich dňu právoplatnosti tohto rozsudku a IV. uhradiť každému navrhovateľovi doplatok vo výške rozdielu medzi cenou elektriny vyplývajúcou každému navrhovateľovi z cenového rozhodnutia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví a cenou elektriny na straty vo výške 44,015 EUR/kWh, a to v rozsahu skutočného množstva elektriny každým navrhovateľom v každom kalendárnom mesiaci roka 2015 predchádzajúcom dňu právoplatnosti tohto rozsudku, z obnoviteľných zdrojov energie, zníženého o technologickú vlastnú spotrebu elektriny.

Krajský súd zastavil konanie z dôvodu nedostatku pasívnej procesnej legitimácie, pretože dospel k záveru, že odporca nie je orgánom verejnej správy, ale je podnikateľským subjektom. Tento svoj právny záver žiadnym spôsobom bližšie neodôvodnil. Treba prisvedčiť navrhovateľom, že v návrhu podrobne vyargumentovali svoj právny názor, že na odporcu je nutné hľadieť ako na orgán verejnej správy, hoci bol založený ako obchodná spoločnosť (časť IV-A), avšak krajský súd sa s touto argumentáciou vôbec nezaoberal. Jeho rozhodnutie preto nie je v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p., pretože je nepresvedčivé, nezrozumiteľné a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nemožno z neho zistiť, akými úvahami sa súd riadil pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľov a samotný jeho záver o zastavení konania požiadavkám zákona nezodpovedá.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené dôvody konštatoval, že napadnutým uznesením súdu prvého stupňa došlo k porušeniu procesného práva navrhovateľov, lebo uznesenie, z ktorého nemožno zistiť, akými úvahami sa súd riadil pri rozhodovaní o zastavení konania o nezákonnom zásahu orgánu verejnej správy nezabezpečuje navrhovateľom právo na spravodlivý súdny proces, ak navyše jeho záver bol podľa názoru odvolacieho súdu predčasný, lebo z neho nemožno zistiť právne posúdenie veci.

Odvolací súd preto nedostatky v procesnom postupe súdu prvého stupňa považoval za natoľko závažné, že napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ a ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a § 250v ods. 8 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní krajský súd prejedá vec znova, vysporiada sa s argumentáciou navrhovateľov v návrhu ako aj s námietkami navrhovateľov vznesených v odvolaní a vo veci znovu rozhodne s náležitým odôvodnením.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť 01.07.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z., Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.